

La Veu de la Comarca

Setmanari Regionalista de Tortosa

PUGNA PRO PATRIA

ANY II.

NUM. 77.

LA CATALUNYA QUE VOLEM.—Lliure, ni dominada, ni dominadora y respectada de las regions germanas.—Estimada per son valer al exterior y temuda per sa forsa.—Acullit com a propi al foraster que a treballar hi vinga. Y a manar y a cobrar, a fer lleys y a judicar, cada hu a casa seva, que prou hi té que fer pera enténdreshi. Els empleats de la erra y pòchs, actius y inteligents.—Ennoblida, altra vegada en llibres de toi saber, la que fou llengua de Sants y de Reys.—Las universitats y escolars tornadas a son esser: obradors d' avensos de la ciencia y planter de filosofys y juristas. A fora la ensopida rutina.—Intimament unida a la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés, seriament religiosa y ilustradament tolerant.—Repobladas las montanyas per grans boscos, trescant pels singles els corredors engins moderns, trayent del terrer y de las minas els fruits y minerals. Las aiguas de sos rius saltant de resclosa en resclosa movent engins del treball.—Conservats com reliquias els monuments enrunats o antichs y alsarne d' un art fill lligitim del antich criat en els avensos actuals: Voltar las vellas poblacions historicas de populosas y amplias ciutats modernas.—Ports oberts als productes de tots llochs; assegurats ab tractes d' una naci6 seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil a la Patria y al obrer intervindre en el govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.—Volem deixar a nostros fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostros passats.—Pera ob tenirho tenim lo precís: Forse, riqueza y inteligencia. Reprimim el vici del egoisme y exaltem la virtud que a cap ens manca: L' amor a la Patria.—LLUIS DOMENEGH Y MUNTANER

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Tortosa al mes. 0'50
Fora semestre. 3'00

DIRECCIÓ Y REDACCIÓ

Carrer del Parque, N.º 8.

Tortosa 26 Juny de 1904.

La Redacció no fa seus los conceptes ni continguts dels articles firmats o copiats.

SANTORAL

Diumenge 26, V. Sts. Joan y Pau germ mrs. y S. Pelayo mr.—Dilluns 27, Sts. Zóylo mr. y Ladislao rey de Hungria.—Dimars 28, S. Lleó II p. y cf.—Dimecres 29, S. Pere y san Pau ap. y sta. Benita vg.—Dijous 30, La Commemoració de S. Pau ap.; sta. Emiliania mr. y sant Marsal b.—Divendres 1 de Juliol S. Galo b. y sta. Leonor reyna.—Disapte 2, La Visitació de N.ª S.ª y sts. Proces y Martiniá mrs.

La cuestió del Cementiri

Durán uns cuans dias los diaris locals han vingut mostrán mol interés per que 's portés prompte a la práctica l' aixamplament del Cementiri de S. Lázaro y en la penúltima sessió lo concejal Sr. Algueró vá defen-sarho ob energia, mes sembla que degut a rahons aparentment legals unas y económicas y de higiene, altres l' admsfera feta anat esvahintse y ab l' excusa de qu' es el Governadó qui hu te de resoldre els enemics del aixamplament ja respiran y confian que se anirà entretenir y donán llargas a la cosa fen que torni a quedá olvidat.

Més com creyem que es un deber humanitari el que tenim que cumpri procurant que aixó no succeïexca, ens proposém desfé totas las parladurias y rahons que encontra del examplament se venan propalan entre las personas que mes o menos tenen interés pera la esmentada obra.

Una de las primeras rahons qu' es donan, es la de que com segon lo art. 17 de la ley d' expropiació for-sosa ha de señalarse per lo Governadó Civil un plazo de 15 a 30 dias pera que ls que 's creguin interessats en la execució de un projecte pugin acudí exposan las rahons que tin-gan pera reclamar contra la necesi-dad de la ocupación de la seua finca y en modo alguno contra la utilidad de la obra que queda resuelta eje-cutoriamente por la declaración de utilidad pública y habense publicat en el B. O. de la provincia cor-responent al dia 14 Nòvembre de

1902 la llista dels propietaris de las fincas que han de ser objeto de ex-propiación para el ensanche del Ce-menterio de San Lázaro señalan un plazo de 30 dias pera presentar recla-macions, el dia que acababa el plazo el 15 de Desembre de 1902 se presen-tá una reclamació. (L' espedient va quedar acabat fins el terse periodo y fet lo replanteix y intentat l' arreglo ab los propietaris interesats l' any 1900) aposanse a la necesidad de ocu-par parte de su finca pera el axam-plament del cementiri desde quina data lo Governadó civil há vingut demanar datos pera resoldre la es-mentada declaració de necesidad de ocupació dels terrenos al Ajunta-ment, quins teum entés no s' han enviat fins ara que s' ha remogut l' asunto del cementiri.

Tenin doncs lo Governadó lo expe-dient que pot fé l' Ajuntament mes qu' espera que el Governadó hu resolgui? Diuen ells los enemics del ce-mentiri La dificultad sembla ven planteja-da y disposan de una mica de infen-cia a dalt podria donarse el cas que la cosa se resolgés en contra de la utilitat y necesidad publica y aixó es lo que Tortosa deu procurá evitar.

Cuan se va exposar al public el projecte senyalan el plazo que prevé la ley dintre del que los que ab la execució del projecte se creguin po-dian resultar en son dia perjudicats, no vá presentarse cap reclamació, lo que va dar lloc a que fós aprobat y declarat de utilitat pública.

Lo no presentar los propietarios cap reclamació en contra del pro-jecte d' aixamplament que s' feya dins dels seus terrenos o propietats senyal de que aceptaban d' una ma-nera tacita la expropiació dels ma-teixos y reconexian per lo tan la seua ocupació perque es necessari distingir el cas que 'ns ocupa dels a que fa referencia la ley, com son to-tas aquellas obras quin trassat (fer-ro carrils—camins—carreteras—cana-les—carrés—zonas de servitud & c) o disposició en alturas, ampladas o profunditats (edificis—minas—defen-sas & c) podan ser variadas o modifica-des sense deixá per aixó de prestar la mateixa utilitat; pero no en el cas present qu' es aixamplament d' una obra ja feta y aqueixa no pot aixem-

plarse mes que per la part que s' fá o s' projecta per ser la unica que reuneix condicions pera el desarrollo de la obra.

Es mes, el propietari que ha acu-dit contra la necesidad de la ocupa-ció de la sua finca per la axampla-ment del cementiri, ignorem las ra-hons que exposa, pero es mol proba-ble diga, que de portarse a cap la obra, llandara lo restan de la seua fin-ca ab lo cementiri, cosa que ja fá anys que succeix, y pot evitá facil-ment, demanan se l' hi expropii tota la finca, exigencia a la que, la gene-rositat y cor caritativ de D.ª Fran-cisca Garcia també acepta y está per lo tan disposada a pagar. Talvegada dona per raho que seria mes conven-ient ferse un cementiri nou a un al-tre puesto contal no sia en propietat seva; apart de que aqueixa raho la donarian per igual tots los propieta-rijs dels terrenos en los que se inten-tés fé, si sumarian tots los colindans perque aningu li agrada semblan ve-hinat.

El silenci observat durant lo pri-mer periodo pera reclamar, contrasta mol en acudí ara oposanse al projec-te despues de haver deixat transcorre-dos anys sense dir res, tal vegada aixó siga degut a que han cambiat las circunstancias de la finca; de tots modos, si la seua oposició es causa de que no puga portarse a cap l' obra, Tortosa li premiara semblan compor-tamen y Deu no permeti ens visiti cap enfermetat contegiosa que allavors ja no seria ell sol el culpable, si no que ho serian los concejals que ab sos vots haguesin retardat la realisació del projecte.

JOAN ABRIL.

Russos y Japonesos

Distints y oposats son els concep-tes que russos y japonesos merexen dels que ab detenció seguexen el curs de la guerra del Estrem Orient.

Mentres uns se manifesten decidits russófilis, altres se mostren partida-rijs entusiastes del Japó. Quins te-nen raó? Tal volta no tardarem molt en saberlo, pux el temps que tot ho esbrina, se cuidará d' aclarir. Més

axó no ha de impedir que hi dongui la meva cullerada.

No sóc russófil ni japonófil, que diuen are, en el sentit etimologic de la paraula. Per ventura en la sag-nant guerra actual el drét está de part del Impéri del Sól-Naxent y de les sombrilles de paper, o bé de part del Impéri del os blanc? Uns y altres no tene més drét que l' de la forsa, ni altres movils que son desijit d' es-pansionarse pera satisfacer sa ambició, sa rapacitat, y sobre tot son mercan-tilisme, causa capdal de les modernes guerres.

Tampoc sóc partidari dels grócs ni dels blancs, en quan cregui en el triomf d' un d' abdos exercits en particular. La cosa está molt négre encare, y es difícil aventurar judicis. Si mirém la superioritat dels comba-tents, trobem que si bé Russia gua-nya al Japó en número de soldats valents y estorsats, en cambi l' Im-péri del Mikado, compta ab una es-quadra millor y un exercit sino molt nombrós, ben instruit, armat y orga-nisat.

Per altre banda, encare que les forses de un d' abdos lluytadors fossin molt mes grósses, tampoc fora axó motiu sufficient pera decantarse en son favor, pux no seria la primera vegada que l' petit vencés al gran. L' historia n' está plena de tals ee-zemples y sense anar gaire lluny, fresques son encare les humillans guerres de Fransa en el Tokin, de Italia a Abisinia, y la d' Inglaterra ab el Transwaal.

Y si 'ns ficém en les peripecies de la guerra desde son comensament, també es difícil congeturar de qui será la victória definitiva. Es veritat que ls japonesos porten ventatja als russos, encare que no tanta com su-posen els telegrames enviats per agéncies casi totes favorables al Já-pó, però aquestes ventatjes poca cosa signifiquen per no haver entrat en-care de plé en lo fort de la guerra.

Per tots aquets motius esmentats no 'm mostro partidari de cap. Axó no vol dir que ls uns no inspirin més simpaties que ls altres.

Dexant apart les classes aristocrá-tiques e intellectuals, en quines hi regna la corrupció y l' esgarriament d' ideés, els russos son de cor bonda-dos, dócils y nobles; pel contrari els

japonésos son intriguans, sanguinaris, orgullosos y ódien a l' Europa, de la qual somien apoderarse. Y veusaquí perquè sento més simpatia pels russos que pels japonésos,

Ja m' sembla sentir algun japonófil replicantme que Rússia es un poble despóta y absorvent, que no deu la seva grandesa a la empenta de son esperit, sino a la forsa, al revés del Japó que deu tots els seus éczits a la virtualitat de son poble.

Aquestes son les raons que donen els partidaris del Impéri del Sol. Ixent; raons que serien molt lògiques si s' amotllessin a la realitat. Més, no es pas així; l' absolutisme actual de l' impéri moscovita y la civilització indígena del impéri del Mikado, no passen de ser una llegenda.

Així com als espanyóls se 'ns pinta en novèles y comédies fets uns pinxos y ab el ganivet amagat a la fassa, de la mateixa manera presenten als russos oprimit als pòbres y de portant a la Siberia al que no pensa com sos governants.

Els pinxos espanyóls poden haver eezistit en altres temps y en determinats llòcs, com també 'ls butxins russos, més avuy no eezistèxen cap dels dos.

Pera móstra de que no hi ha tal tirania, sino la llibertat omnimoda, bastará consignar que Lleó Tolstoi publica ses destructores doctrines a Iasnoi, al cór del Impéri, sens que 'l despótic govén l' hagi molestat may; que hi regne la llibertat de cultes ab signes exteriors; que al Congrés si asseuen 4 diputats socialistes dels més avensats y que l' alcalde de la capital no es cap senyor de apergamina noblesa sino en Libanoff, comerciant de pells. ¿Es axó tirania y esclavatge?

Passém ara a lo de la civilització ponajésa. Es innegable que 'l Japó s' ha posat en póc temps al cap dels pòbles civilisats pel avéns de sa industria, son comers y sa agricultura y el perfeccionament de ses armes, però aquest progrés, aquesta civilització no es indígena, axó es, deguda a la virtualitat de son poble, sino forastera, copiada de les nacion europees y cristianes, en quines Universitats y Académies anaren a instruir-se. Y encare que 'ls fcs própia no passaria d' ésser una civilització purament material, un barnís, un llustre exterior sense influéncia en l' esperit del poble, com ho demóstra son endarrament moral, el rebaxament en les lleys, costums y condició de la dóna. Son rápit progrés es purament postís, es la crexéncia momentánea de la torrentada.

Per axó ab la metexa rapidésa ab que s' ha enlayrat el sól del progrés en el Japó, pót eclipsars a l' hora méns pensada, com succeí al impéri de la Mitja lluna, perquè sa civilització fou esclusiivament material y sense arréls fondes.

Y en quant a la llibertat que s' disfruta en el Japó, que ho diguen el centralisme allí regnant y els innombrables missioners que han vessat en aquélles tórres la seva sang generosa pera escampar les doctrines cristianes, úniques civilisadores.

Aquesta es la civilització dels japonésos.

Y veusaquí indicat a la lleugera el

perqué cryém més convenient el triomf de Russia.

¿Guanyará aquesta? Russia ha comés, cal confessaro, grans iniquitats, y aquestes tart o prompte 's paguen. ¿Será aquesta l' hora?

JÓRDI DE PUIGTERRA.

Ofrena a un amic en lo dia

de sa primera Missa

Cercavas cobejós l' aygua de vida prehuat amic del cor y ab tes ales prengueres l'embranchida buscant per ta ferida el balsam del amor.

Y l' ovirares... lluny... l' auba celestia somriure dolssament entre nuvols de foc l' Hostia eucarística ab trenes de llum mística abrandava d' amor el firmament.

Com estrella que al sol segueix gojosa tot bategant d' amor seguies tu, vers la celestia hermosa volant com tendra alosa per fondre 't en son cor.

¡Que dolces, amic meu, son les passades que hi glosa 'l rossinyol les animes que hi volen engojades a voltes per sentir aquelles cantades paren en sec son vol.

Del bon Jesus s' hi estolja 'l Cor dolcíssim ferit ab llansa d' or.

Ditxós de tú, amic meu, que ab goig pu del Cor d' un Deu altíssim tastares la dolçor

Ditxós de tú, amic meu, que hi arribares a l' auba celestia. També com jo amorós tú l' anyorares també trist te trobares com jo, trist y malalt.

Amic del cor, al dols Jesus que anyoro tú que n' ets tan amic digali avuy que d' anyoransa ploro que com d' amor me moro vingui a donarme abric

Y tú, amic meu, regalat en la flayre de sós amors de mel, tot estimant, el cor se 'n puja en l' ayre

en l' ayre, fins al cell!

CARLES CARDÓ.

Retalls y comentaris

A n' aquet pas no sé ahont anirem a parar.

La realitat va destruint totas las ilusions espanyolas.

Del «primer imperio colonial del mundo», hem passat a ser un poble sense colonias, que ve a ser un menestral sense terra.

«Ens» deyam «el granero del mundo», y resulta que, haventhi més d' una quinta part d' espanyóls que no menjan pa de blat, no 'n tenim prou pera la meitat del que pastém.

Haviam convingut en que eran un «país fértil», y cullim set hectòlitres de blat per hectàrea.

Teniam la llegenda del honor guerrier y de ser invencibles, y a Cuba rendirem 200,000 homes sense casi disparar una escopetada.

Y ara resulta, segons llegeixo en un diari, que una Revista molt acreditada ha publicat un estat de la riquesa de las principals llenguas que 's parlan a Europa, y resulta que la més pobra y atrassada es la castellana.

«¡La rica lengua de Cervantes!»

No més falta que vingui un químic a demostrar que 'ls cigrons del Saúco son inferior als de Massagan... y ¡adéu, llegenda!

¡Que cert és, com deya «El Defensor de Ceuta», que dels pobles caiguts tothom ne fa llenya!

¡Qué hi farém!

Si fins s' ha dubtat de l' existencia del «Cid».

Com més aném menys valém.

Som un trasto vell al que no 'us ha valgut ni la restauració.

A Mataró s' ha organísat un concurs fotogràfic dividit en dos grups: general y local.

El plasso d' admissió de fotografias acaba el 15 de juliol.

També s' ha organísat un concurs de societats corals.

Per un y altre s' adjudican diferents premis.

Ho trasladem a la Comisió de las grans festas qu' es diu se preparan enguany per la Cinta; no tot han de se *corridas de toros*, ni *corridas de hombres caballos y asnos ni cucañas en el rio*, es hora ja que comensem a entrar per lo cami de la civilització.

Barcelona ja no presideix las corridas de toros.

S' ha imposat la decencia que tanta falta feya.

De la mateixa manera hauriam celebrat que en las festas populars que allá s' organisan pera darrers del mes no hi hagues figurat l' espectacle «nacional», però 'ls organísadors han cregut convenient posarhi, no una, sino duas de corridas.

Y ab la circumstancia agravant de «nocturnitat».

¡Al menys las fossin a las foscas!

Peró las farán a la claror de la llum electrica, fent servir un dels mes gran avensos moderns pera illuminar un espectacle barbre y asqueros.

Deu no 'ls hi tingui en compte.

Els socialistes han espulsat de son partit al cacarejat escriptor senyor Morato, que cobra del ministeri d' Agricultura 4,000 pessetes de sou com a quefé de negociat.

Morato tracta de defensarse en la premsa; pro no dexa l' empleo ni a tiros.

Se compren.

Arribar a la meta de sos desitjos y renunciar a ella per partit més o menys, seria un disbarat que no farà Morato.

Ni cap socialista.

Y qui ho dubte, repartexi empleos de 4,000 pessetes y veura quants radicals, socialistes y anarquistes els rebutxen.

NOTICIES

En una de les sales del Vaticà, abandonat desde fa molt temps, s, acaba de trovar el globo que fou axecat a París el dia 2 de desembre de 1804, ab motiu de la coronació de Napoleón I.

Aquet magnific montgolfier empleá vintidugues hores pera recórrer pels ayres el trajecte de París a Roma. Caygué aprop de les muralles de la Ciutat Eterna, ahont se colocá una pedra commemorativa d' aquest aconxement, que fou considerada com un felis presagi pera 'l Imperi francés, instituit pel «petit caporal».

Se ha publicat lo volúm 23 de la Biblioteca Popular de «L' Avenç», que conté 'ls *Pensaments*, de Pascal, traduhts per en Manel de Montoliu, qui ha escrit un prólec que acompanya 'l llibre endressat «A la joventut».

Forma 'l volúm un tomet de 92 planas, y 's ven, com tots los de la esmentada Biblioteca, al preu de 50 céntims.

A títol d' informació y curiositat donarém a nostres llegidors noticia de la *Asbestina*, nou producte que segurament tindá molta acceptació en Espanya, com ja se la ha conquistada en tota l' América y molta part d' Europa.

Aquesta pintura está preparada en pols seca que barrejada senzillament ab aygua freda, resulta incombustible y resistent al aygua, es dir completament impermeable, resultant molt económica, per no tenir que emplearse ni oli ni esperit de vi que encarexen les pintures.

Es un gran adelantó que deu cridar l' atenció de tots els propietaris, arquitectes y pintors, pux a més de lo práctic y económic que resulta el seu empleo, es més duradera que totes les pintures conegudes; resístex l' intemperie, les rescades y plujes, dexant un acabat de lo mes elegant, fins al punt aónt s' emplda en els palaus més sumptuosos.

Facilitarán noticias y preus als qui ho sollicitin, dirigintse a son dipòsit: Born, 14, Manresa.

A Sevilla ha tingut lloc «La Asamblea de la Buena Prensa» en quina hi han pres part Prelats, escriptors y oradors de primera fila d' Espanya, havense acordat unas conclusions que foren molt ben rebudas pel numerós public que las escoltaba.

Una de las figuras qu' ha sobre sortit d' entre tots los asambleístas ha sigut la del catalaniste Sr. Albó quin logrà que al acabar son parlament sel saludés ab un «Viva Cataluña» y que «El Correo de Sevilla» portaveu de la Asamblea acabí la resenya que fa del dit parlament dient lo següent:

«El discurso del Sr. Albó fué todo un programa de acción: de tonos vibrantes, conceptos elevados, enérgica expresión y espíritu eminentemente cristiano, arrebató al numeroso auditorio que, sugestionado por tan valerosa y levantada arenga, parecía escuchar la palabra de fuego de un Pedro el ermitaño, los sublimes conceptos de un Donoso Cortés, la ovación fué delirante, continuada y entusiasta.»

«Himne de las Fillas de María», compost pel mestre C. Ribera. S' ha posat a la venda la segona edició

d' aquet celebrat Himne que obtingué tant éxit en la pelegrinació a Montserrat. En els principals magatzems de música, y Bruch, 55, entressol, al preu de 0'25 pessetas.

Lo diario catalá «El Pla de Baiges» ha publicat un número extraordinari ab fotograbats alusius a la gloriosa jornada del Bruc y un de la nova bandera del somatent en la que hi ocupa lloc preferent la Verge de Montserrat ultimament proclamada Patrona de tots los somatens de Catalunya.

Ames dels billets falsos del Banc d' Espanya circulan pessetas sevillanas pertanyents al anys 1900 y 1901 y son tan perfectas que a primera vista semblan lligítimas.

Observis que ab aqueixas pessetas son ja vintitres las classes de monedas falsas; setze d' ellas en pessas de duro y set de a pesseta y duas pessetas.

Hem rebut el cartell d' un certamen que 'l centre catalanista de Badalona *Gent Nova* celebrarà el 15 d' Agost prop vinent. S' ofereixen tres premis ordinaris y nou extraordinaris a altres tants treballs en vers o prosa sobre variats temes. Els treballs, eu la forma de costum, han d' enviarse a nom del Secretari del Jurat calificador, D. Joseph Maria Folch y Torres, avans del 20 de Juliol, al domicili social de *Gent Nova*, carrer den Lluch, 51, 53 y 55, Badalona.

Prompte reapareixerà la revista catalana ilustrada *Catalunya Artística*, que tants bons recorts havia deixat entre els amants y conreua-

dors de las arts y las lletras de nostra terra.

Catalunya Artística, tornarà a veure la llúm pública ab los propòsits de sempre, per lo que toca a sa part artística y literaria, estant a carrec d' una empresa nova que s' identificarà per complert ab las iniciatives de son fundador y director, lo llorejat escriptor en Joaquim Ayné y Reball.

Aviat comensaran al colégi de padres Maristas de Sant Andreu, las classes d' «Historia de Catalunya y Gramàtica Catalana», que donarà l' il·lustrat mossen Joan Bta. Vilá y Estruc. Las classes seràn del tot gratuïtas, y, en lo possible, conforme als últims avensos pedagògics. Son dignes de encoratjament els propòsits de mossen Vilá y del acreditat colégi dels Maristas per sa patriòtica y educativa determinació, que donarà sens dupte bons fruits en aquella barriada obrera.

Festa matinal infantil

Va ser una festa simpática la que va celebrar el Colégi de Sant Jordi al teatre de las Arts ab motiu de la distribució de premis.

Una nombrosa y escullida concurrencia omplia el teatre de las Arts de gom a gom.

Se cantà l' himne a Sant Jordi per tots els alumnes ab acompanyament de la Banda de la Casa de Caritat, produint molt bon efecte las cansons popular y escolar, que foren totas repetidas.

Además, estrenaren els alumnes una comedieta infantil molt entretinguda y molt moral del senyor Flós, titulada «Qui mal fá...» que va ser estrepitosament aplaudida y cridat son autor a las taulas.

Va acabar la festa recitant alguns nens poesias, y a petició de tot el públic va cantar tot el Colégi «Els Segadors» que tothom va escoltar de peu, terminant ab viscas a Catalunya y al Colégi de Sant Jordi.

La festa va comensar a dos quarts de deu y acabat a la una, havent deivat molt bona impressió a tots els que hi van assistir.

Diuen de París que en els circols diplomàtics d' allí se comenta la noticia de que Inglaterra, Estats Units y Japó firmaren un tractat segons el qual els yanquis s' atriscaren a la guerra ab Espanya, segurs de que no sobrevindrien complicacions, doncs en el cas de haverles tindrien l' ajuda de sos aliats.

A cambi d' axó se convingué en que Nort-América cediria al Japó les illes Filipinas, després que aquesta nació acabés la guerra que tenia en projecte ab Kussia.

Inglaterra per sa part, se comprometé a donar entrada als Estats Units en els mars Europeus y eczigir d' Espanya y Fransa que li dexessin ocupar ports al Marroc.

No se sab si la noticia tindrà fonament, me ho sembla.

Els metjes francesos han publicat una protesta contra la tesis mantinguda per una important revista dels Estats Units.

Considera just aquesta que 'ls metjes matin al malalt que considerin incurable.

La teoria va mes endevan que 'l llatí Horaci, en qual opinió, el que salva la vida al que vol matarse, l' assassina.

El metjes yanquis son menos piadosos: no al que vol matarse sino al

que lluyta per viurer, se 'l pot matar, sempre que la malaltia que pateixi no pugui ser vensuda pel metje.

El marqués de Camps ha formulat varies esmènes al projecte de reforma electoral que s' está discutint en el Senat. La més important d' elles consistéx en fer obligatoria pera poder votar, la presentació de la cédula personal, de conformitat a lo proposat en un article aparegut fa algun temps a *La Veu de Catalunya*.

Les altres se referéxen a la necessitat de justificar l' haver votat en les tres eleccions anteriors pera poder obtenir càrrecs públics de nomenament del Govern, de les Diputacions o dels Municipi.

Lo nostre amic l' inteligent encuadernadó D. Baldomero Beltran ha tingut la desgracia de que se l' hi hagi mort la seua Sra. Esposa (Q. A. C. S.) per lo que l' hi testimoniem lo nostre condol.

En lo número proxim pensem donar compte del bon resultat que per la causa catalana han donat las reunions y acorts pressos per la Lliga Regionalista de Barcelona inspirats tots en lo més pur patriotisme.

LA VEU DE LA COMARCA los envia a tots cuans hi han pres par lo mes entusiaste saludo y de un modo particular als individuos que forman el Directori.

Fem nostre el solt del *Eco de la Fusión* referent al mal estat de las branques del pont sobre el canal a la entrada del Arrabal del Jesus.

Tortosa. Imp FOGUET, P. Hospital 5.

propias palabras de la Virgen en que templo nos hizo tan señalado y grande merced) el segundo templo fué el de que abemos hecho mención en el capítulo pasado y que el Arcebispo de Tarragona consagró en honra de la Virgen en el año 1178. segun da dello testimonio el Católico Rey Ildelfonso de Aragon como queda dicho. El tercero templo es el que hoy dia persevera y que actualmente se está trabajando en el para acaballe, al qual se dió principio, y se puso la primera piedra a 25. Junio año 1347. y se consagró su altar á 12. Abril del año 1441. como ya se dijo en el primer libro cap. 12. y consagró despues lo demás de dicho templo, que hoy está acabado (que es hasta la Capilla del Santissimo Sacramento de una parte, y de la otra hasta la del Santissimo Nombre de Jesus) el Ilustrissimo Señor D. Gaspar Punter, Obispo desta Santa Iglesia á 8. de Junio 1597. como consta por el auto desta consagración archivado en el Cabildo de ella.

La obra de las dos torres y portales que agora se hazen, se empezó y puso la primera piedra en la una torre á 5 de Febrero 1621. y en la otra á 21. Octubre de 1622. que plegue á su Divina Magestad las veamos acabadas, porque será uno de los suntuosos templos de la corona. He querido que esto quede aqui en memoria, para que todos sepan en qué tiempo se comenzó este templo á edificar. Y fué despues de aber pasado 169. años del que se edificó en tiempo del Conde D. Ramón Berenguer que es el que nosotros dezimos viejo, que por ser pequeño, y la cristiandad yba cada dia de aumento, se dió principio á este, que hoy tenemos. Supuesto lo de arriba dicho digo que la merced que la Reyna de los Cielos hizo á Tortosa, dándole su Sagrada Cinta, se la debió haze poco despues del año 1178. que fué en el que se acabó de edificar el segundo templo. Fúndome en las mismas palabras, con que dió á entender Maria Santissima la razón porqué daba joya tan preciosa, que son estas entre otras: *Et quoniam in honorem Filii mei, et meum hac Ecclesia est constructa &c.* que en nuestro vulgar significan, «porqué esta Iglesia se ha edificado en honra de mi Hijo y mia, por esto os doy esta Cinta» con lo demás que le dijo, y veremos en

pues con esso se dize, que todo el mundo se gloria de su gloria y se honra de que Tortosa le honre y engrandezca. En mucho se ha de estimar esto y sus Ciudadanos deben tener se por dichosos de serlo de tal Ciudad. Pero dejando esto digo, que por el tiempo de la fábrica desta Iglesia, podemos conjeturar el de la concesión de la Santa Cinta, que es en que la madre de Dios, dió á esta Catedral, como discurrirémos en el cap. siguiente.

CAPITULO SEPTIMO.

En el tiempo en que se fundó la Catedral de Tortosa, se dio a la Virgen una Sagrada Cinta, que es la que se usa hoy en la Catedral de Tortosa.

En el tiempo en que se fundó la Catedral de Tortosa, se dio a la Virgen una Sagrada Cinta, que es la que se usa hoy en la Catedral de Tortosa. En el tiempo en que se fundó la Catedral de Tortosa, se dio a la Virgen una Sagrada Cinta, que es la que se usa hoy en la Catedral de Tortosa.

Imprempta DE JOSEPH L. FOGUET SALES PLAZA DEL HOSPITAL, 5, TORTOSA

En este establement se confeccionan treballs tipografichs á preus económicos. Treballs á varies tintes y sobres pape pergami.

Moreso

GRAN BOTIGA DE CALSAT

DE TOTES CLASES

Sabates y botines d' ivern

Confeció esmerada pera ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREU FIXOS VENTES AL CONTAT.

Plaça de la Seu y Arch del Remeu

TORTOSA

DISPONIBLE

que con esse se dice, que todo el mundo se gloria de su gloria...

CAPITULO SEPTIMO.

Trata del tiempo en que fué dada la sacrosanta Cinta, á la Catedral y Ciudad de Tortosa.

PARA poder sacar á luz la verdad del tiempo en que la soberana Reyna de los Angeles hizo merced á la Catedral y Ciudad de Tortosa de su santa Cinta, es de advertir, que tres templos ha abido en Tortosa con el que hoy permanece, dedicada á la Emperatriz de los cielos y Madre de Dios: El primero fué el que consagró el Apostol San Pablo á honra y gloria desta soberana Señora cuando vino á España á predicar el Santo Evangelio: y este templo abia sido antes edificado por la gentilidad, y consagrado á Ídolos, y en el adoraban á sus falsos dioses, el cual es cosa averiguada que no se edificó en honra de la Virgen, solo se consagró y dedicó por el glorioso Apostol San Pablo á honra de la Virgen, cuando este santo Apostol predicó en el la Fé de Iesu Christo á los gentiles y los convirtió á nuestra sacrosanta ley evangélica. Entonces este templo fué consagrado, más no edificado (notese esto porque voy probando por las

su lugar. De las cuales palabras consta que el dar la Virgen su Sagrada Cinta á Tortosa, fué en premio y agradecimiento de haber edificado el templo en honra suya. Y pues esta Señora no suele tardar en premiar los servicios que se le hazen, queriendo premiar este, con dar á Tortosa su Sagrada Cinta no tardaría mucho á darla después de haber edificado los Tortosines este templo en honra suya. Consta también que no dió la Virgen esta rica prenda después de la edificación deste tercero templo, pues este consta á vista de ojos que no está acabado de edificar, sino que actualmente se está trabajando en el, y no ha sino 278 años que se comenzó á edificar y en ese tiempo ya Tortosa gozaba desta sagrada reliquia, y la Virgen la dió por el templo ya edificado, ni tampoco hizo esta merced la Virgen antes de la edificación del segundo templo, pues antes no abia abido en Tortosa, templo alguno edificado en nombre y honra de la Virgen, porque el templo que antes abia fué el que consagró San Pablo en honra desta Señora, este como queda dicho, no se edificó en honra suya sino de los dioses falsos que en el se adoraban antes, y lo que hizo San Pablo no fué edificar, sino consagrar, y la Virgen dió su Cinta, no por el templo que se le habia consagrado, sino por el que se le abia edificado, que sin duda fué el segundo como abemos visto. Y aunque es verdad que esta opinión de que en tiempo de la consagración del primer templo que consagró San Pablo dió la Virgen la Santa Cinta, parece ser del P. Fray Vicente Domenech en la Corónica de los Santos de Cataluña, ó por lo ménos que se inclina á ella fundado en que en este tiempo estaba la Fé y devoción muy viva y fervorosa en nuestra Ciudad, y la christiandad della era muy grande, ayudada de tener un Perladc tan santo como el Obispo San Rufo, que fomentaba todo lo que era devoción á la Virgen, y por esto se inclina este autor á creer que remuneraría entonces la Virgen con su Sagrada Cinta el afecto que los Tortosines le tenian; pero es más que cierto y asentada cosa que no les hizo esta merced en aquel tiempo. Muéveme á creer esto, el ver que desde entonces, hasta que Tortosa fué tomada de Moros, y desde la preza de los Moros hasta su